

**SENAT
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
IX KADENCJA**

Warszawa, dnia 26 lutego 2019 r.

Druk nr 1118

Pan

Stanisław KARCZEWSKI

MARSZAŁEK SENATU

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Na podstawie art. 84 ust. 1 Regulaminu Senatu my, niżej podpisani senatorowie,
wnosimy projekt uchwały

**w 100. rocznicę powstania Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza
w Poznaniu.**

Do reprezentowania nas w dalszych pracach nad tym projektem uchwały
upoważniamy senator Jadwigę Rotnicką.

(-) Mieczysław Augustyn
(-) Ryszard Bonisławski
(-) Bogdan Borusewicz
(-) Piotr Florek
(-) Robert Gawęł
(-) Tomasz Grodzki
(-) Kazimierz Kleina
(-) Bogdan Klich
(-) Andrzej Kobiak
(-) Andrzej Mioduszeński
(-) Maria Pańczyk-Pozdziej

(-) Aleksander Pocięj
(-) Marian Poślednik
(-) Krystian Probiez
(-) Jadwiga Rotnicka
(-) Sławomir Rybicki
(-) Waldemar Sługocki
(-) Jerzy Wcisła
(-) Jacek Włosowicz
(-) Andrzej Wojtyła
(-) Piotr Zientarski
(-) Jan Żaryn

UCHWAŁA
SENATU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia

w 100. rocznicę powstania Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu

Macie nadto Wy, młodzi przyjaciele, nadzieje Ojczyzny naszej, wykształcić się w Uniwersytecie, nie tylko naukowo, lecz nie mniej macie wydoskonalić na dobrych obywateli kraju. Przecież macie być później apostołami świętej naszej sprawy. [...] Król Władysław, praszczur Jagiellonów, nazwał Akademię Krakowską najdroższą córką swoją. Niechaj dla Uniwersytetu Poznańskiego całe społeczeństwo podobne żywi uczucie.

Heliodor Świącicki, pierwszy rektor Uniwersytetu Poznańskiego

Ideę uniwersytetu zrodziła średniowieczna Europa. Wpisała się ona w dzieje i rozwój kultury narodów i społeczeństw Europy. Ranga uniwersytetu jako wszechnicy wiedzy oraz kuźni elit intelektualnych powodowała, iż nie szczędzono wysiłków i środków dla tworzenia kolejnych uczelni o statusie uniwersyteckim.

7 maja 1919 roku, 308 lat po formalnym powołaniu w Poznaniu Kolegium Jezuickiego, odbyła się uroczysta inauguracja pierwszego roku akademickiego nowo powstałej Wszechnicy Piastowskiej, jak początkowo nazywano Uniwersytet Poznański. Pierwszym wydziałem, który rozpoczął działalność dydaktyczną od razu po inauguracji, był wielokierunkowy, powołany do życia 4 kwietnia 1919 roku, Wydział Filozoficzny. Pierwszym rektorem został prof. Heliodor Świącicki. Młodą Wszechnicę Piastowską wsparli profesorowie z Krakowa, Lwowa, Wilna i Warszawy. Uczelnia, przemianowana na Uniwersytet Poznański, przez cały okres międzywojenny doskonale się rozwijała, kształcąc studentów na 5 wydziałach w zakresie: prawa i ekonomii, medycyny, humanistyki, matematyki i nauk przyrodniczych oraz rolnictwa i leśnictwa. Otrzymywał tu dyplom co dziesiąty absolwent szkół wyższych w Polsce.

W roku 1939 Uniwersytet Poznański decyzją władz okupacyjnych został zamknięty. Mimo tego dzięki determinacji i heroizmowi profesorów i młodzieży akademickiej udało się w warunkach konspiracyjnych wykształcić ponad 2 tysiące studentów. Od listopada 1940 roku uniwersytet kontynuował działalność jako tajny Uniwersytet Ziemi Zachodnich (UZZ),

którego twórcą i pierwszym rektorem był prof. Ludwik Jaxa-Bykowski. UZZ tworzyli głównie pracownicy naukowcy Uniwersytetu Poznańskiego, a struktura rozrosła się w ciągu zaledwie 3 lat z 2 do 6 wydziałów. Działalność UZZ przerwał wybuch Powstania Warszawskiego.

Uniwersytet Poznański wznowił swoją działalność po ustaniu działań wojennych w Poznaniu, przyjmując 4 tysiące studentów. Po kilku latach wydzielono z Uniwersytetu kilka fakultetów, z których utworzono odrębne szkoły wyższe: Akademię Medyczną (dziś Uniwersytet Medyczny), Wyższą Szkołę Rolniczą (obecnie Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu) i Akademię Wychowania Fizycznego. Mimo osłabienia jego struktury Uniwersytet Poznański, od roku 1955 już jako Uniwersytet im. Adama Mickiewicza, pozostał główną uczelnią Poznania i stopniowo zyskiwał na znaczeniu w systemie polskiego szkolnictwa wyższego. Nowe perspektywy rozwoju otworzyły się przed uniwersytetem w roku 1989 wraz z załamaniem się poprzedniego systemu politycznego.

Zasługi Uniwersytetu Adama Mickiewicza są wielkie i niepodważalne. Wszechnica poznańska pokazała, że mimo niesprzyjających warunków można osiągać wyniki na najwyższym poziomie. Dziś poznański uniwersytet pozostaje jedną z czołowych uczelni w Polsce, jest rozpoznawalny w Europie i na świecie. UAM to 15 wydziałów i 2 inne jednostki podstawowe. Blisko 3 tysiące nauczycieli akademickich kształci prawie 40 tysięcy młodych ludzi w ramach 82 kierunków i 250 specjalności. Uniwersytet pochwalić się także może znakomitą bazą. Kampus Morasko to nowoczesne obiekty dydaktyczno-naukowe powstałe dzięki finansowemu i rzeczowemu zaangażowaniu budżetu państwa, województwa wielkopolskiego i miasta Poznań.

W ciągu swojej 100-letniej historii uniwersytet znacząco wpływał na kształt nauki i kultury polskiej. Pośród jego kadry profesorskiej, ale także wśród absolwentów, znajdowało się i do dziś znajduje się wiele osób pełniących wysokie funkcje państwowe, wielu przedstawicieli świata nauki i kultury, spośród których wymienić można Stanisława Kasznicę, Jana Nowaka Jeziorańskiego, Krzysztofa Skubiszewskiego, Hannę Suchocką, Stanisława Barańczaka i Jana A.P. Kaczmarka.

Senat Rzeczypospolitej Polskiej, podejmując uchwałę w 100. rocznicę powstania Uniwersytetu Adama Mickiewicza w Poznaniu, wyraża szacunek dla kilku pokoleń pracowników naukowych, dydaktycznych i administracyjnych oraz absolwentów UAM, mających niebagatelny wkład w rozwój naszej Ojczyzny. Podjęcie przez Senat

Rzeczypospolitej Polskiej niniejszej uchwały w istotny sposób przybliży dorobek poznańskiego uniwersytetu oraz zainspiruje wiele osób i całe środowiska do żmudnej, ale owocnej pracy naukowej oraz będzie okazją do namysłu nad rolą i znaczeniem nauki we współczesnym świecie.

Uchwała podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”.